

Transplantasjonskirurgi i nåtid og framtid

Michael 2007;4:600.

Første innleder var transplantasjonskirurgen Aksel Foss. Han ga en oversikt over utviklingen til nå og viste hvordan organtransplantasjon er blitt etablert både som den medisinske beste og den mest kostnadseffektive behandlingen ved en rekke sykdommer¹.

Transplantasjon er nå en ofte suksessfull behandling som kan gi pasientene flere gode leveår. Det er nyretransplantasjonene som dominerer. I 2006 var det således i Norge 212 nyretransplantasjoner, 62 lever, seks pancreas, fire «islets» (Langerhanske øyer i pancreas), 32 hjerte- og 24 lungtransplantasjoner. Om lag 10% er re-transplantasjoner.

Blant annet på grunn av aldringen i befolkningen er det en bekymringsfull økning i tilgangen på donor-organer. Men f. eks. en lever kan deles, og man kan bruke segmenter fra levende givere. Levertransplantasjon er nå også under utvikling for bruk ved maligne sykdommer, f. eks. ved levermetastaser fra coloncancer.

Annen innleder var antropologen Anne Hambro Alnæs som har gjennomført et større prosjekt med deltakende observasjon av beslutningsprosessen ved pårørendes samtykke eller avslag til bruk av organer ved akutt død². Hun gjennomgikk argumentene for samtykke og argumentene for avslag og drøftet en lang rekke kulturelle momenter som har betydning her.

Møtet ble holdt på Rikshospitalet, og det var 14 deltakere.

Øivind Larsen

1 Thorsby E. Norsk transplantasjonsmedisin gjennom 50 år. *T. norske legefören.* 2006;126:3305-10.

2 Alnæs AH. Minding matter: *Organ donation & medical modernity's difficult decisions.* Oslo: Department and Museum of Anthropology, Faculty of Social Sciences, University of Oslo, 2002. (Diss.)